

A SZÓVAL, ELSŐ MAGYAR VERSBEMUTATÓJA

Kedves Olvasóink!

Közel száz vers érkezett be szerkesztőségünkbe az elmúlt hónapok alatt. Amint meghirdettük 4. számunkban, továbbadjuk a SZÓVAL ELSŐ MAGYAR VERSBEMUTATÓJÁT, amelyben, néhez szavazások után, publikáljuk azokat, amelyek véleményünk szerint a legjobbak. Hangot kért São Paulo és Rio de Janeiro és helyet kapott minden korosztály — őszinte örömnkre szolgált ez és reménykedve várjuk újabb költeményeiket, elbeszéléseiket. Reméljük, hogy ezután más városokból is fognak írni olvasóink, hogy ne egy "centralizált" képet mutassunk be a brazíliai magyar kolónia versírási tehetségéről, kedvéről. Olvassák szeretettel!

A SZERKESZTŐSÉG

SZERETLEK!

Ki vagy Te énnekem?
Vágy? Öröm? Életcél?
Nem. Talán több: Te vagy
az űrök ellenfél!

Játszol a szívemmel?
Én viszont győzlek.
Lélekben harcolok,
pusztítlak és öllek.

Szűrni, vagy űtni kell?
Biztosan találok!
Szép szó kell? Hallgatok
... mert én ilyen vagyok.

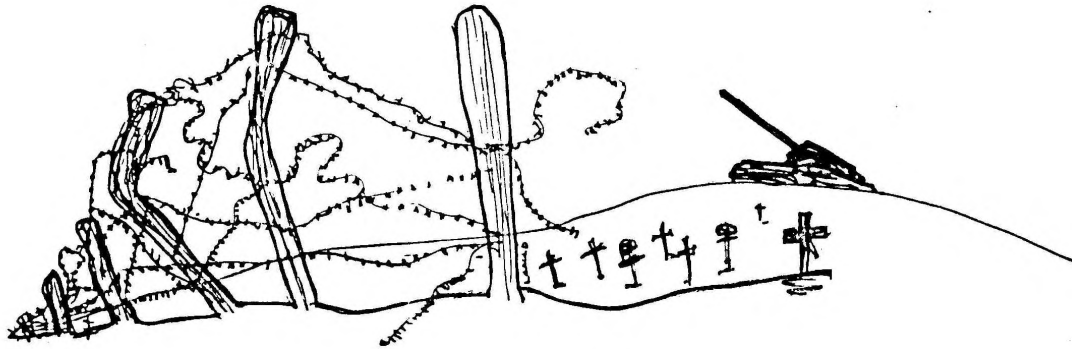
Ma nem nézek Reád,
messziről kerüllek.
Nem érted? Tudhatnád:
azért mert szeretlek!

Volna száz életém,
végig verekedném
és ha összeestem,
előlről kezdeném

— míg nem vagy az enyém,
űrökre az enyém!

(1930) ASZMANN FERENC

Az illusztrációkat készítették: Szabó László, Gyuricza Gábor és Tényi Gyula

A KASZNÁR-GYEREK

Nem játszhattam vele,
Mert kasznár-gyerek volt,
Kinek ereiben
Parasztok vére folyt.

Nem játszhattam vele,
Pedig jó lett volna
Bejárni az erdőt,
Rigókkal dalolva.

Ő is olyan, mint én,
Két növekvő gyerek,
Kiknek barátkozni
Azért mégsem lehet.

Kegyetlennek láttam
Én ezt a parancsot,
Mely az emberek közt
Korlátokat alkot.

Aztán évek múltak.
Már felnőttem,
S újra találkoztunk
Egyszer csak mi ketten.

Ágyúviharában,
Gyilkos golyók között,
Hol a szelíd mező
Bíborba öltözött.

Vérrel öntözték meg
Hős magyar katonák,
Mi is megtanultunk
Mondani hő imát.

Ott öleltem meg;
Szorítottunk kezét,
Én a katonatiszt,
Ő a kasznár-gyerek.

Nem játszhattam vele,
Mert parasztyerek volt,
Kinek vére mégis
Közös hazánkért folyt.

Ott esett el szegény
"Véres játék terén",
És mint jóbarátot
Úgy sirattam meg én.

TANOS JÓZSEF

HIBA

Nő.
 Csodálatos,
 Férfiül,
 Gyönyörű nő.
 Haja ápolt,
 Az ajka kék,
 Melle ringó,
 Combja: szentély.
 Hibátlan és
 Tökéletes
 Alak.
 Körmérő
 - Vörösen izzó -
 Pontnyi ponton
 Levált
 A lakk.

CHAPÓ GYÖRGY

TE MÉG NEM TUDOD

Te még nem tudod, amit én tudok
 Hogy elérhetetlen vágyak után futok
 Te is így vagy, csak Te még nem tudod.

Te még nem tudod, amit én tudok
 Hogy egyszer elpattannak a kifeszített hűrok
 És vége a dalnak.

ABONYI JOLÁN

A KÖVETKEZŐ PILLANAT

A következő pillanat olyan,
mint a birtokolt est,
mint a zűgő zivatar,
többet és többet követelve.

A következő pillanat:
Az özönvíz léte összes sejtemben.
Testben lett az élet; utána
— utána az egész világ
forog, forog a beteljesedésig.

MATYELKA MAGDA

KINEK?

CHAPÓ GYÖRGY

Bennem
Gondolatok
Szent tüze lobog,
Élni,
Halni,
Alkotni,
Ölni,
Jaj,
De nem tudom közölni.

Lelkemben
Eszmék
Szent lángja ég,
Álmatlan éjszakák,
Bágyadt nappalok
Meg a mindent tudó ég
S egy-két barát
Sejti csak bennem
Az angyalok karát,
Hogy jó volna
Élni,
Halni,
Alkotni,
Ölni,
Jaj,
De nem tudom közölni.

E gondolat bánt
Engemet,
Tépi,
Kínozza,
Gyöttri
Lelkemet,
Hogy ki az,
Ki meghallgat?
Kit izgat ma
Eszme?

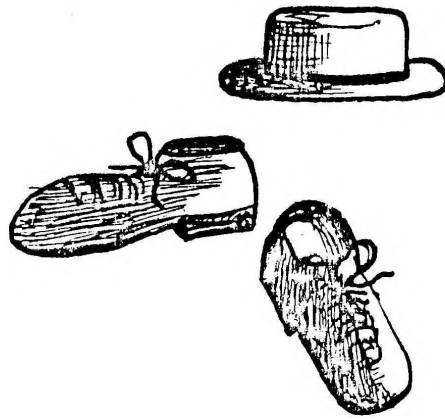
Hogy miért érdemes
Élni,
Halni,
Alkotni,
Ölni,
Jaj,
De nem tudom közölni.

Pedig
Bennem
Gondolatok
Szent tüze lobog.
Kinek,
Miért?
Csendben
Elhamvadok,
Lassan
Meghalok...
És nem fogok
Élni,
Halni,
Alkotni,
Ölni,
Jaj,
Nem fogok
Senkivel
Semmit sem
Közölni.

CIPŐK ÉS KALAPOK

Nagy emberek
Csak a cipőjüket látom
Gondolataikat
Csak akkor mérem fel
Amikor letérdelnek
Es fűzőjüket megkötik

Politikusok
Csak a kalapjukat látom
Mondataikat
Csak akkor hallom meg
Amikor lehajolok
Es csizmámat leporolom

VERECZKEI TIVADAR

SÃO PAULÓBAN

Egy padon ülök a Köztársaság-terén,
São Paulo városa körül.
Mondd, érdemes volt? — kérdem önmagamtól,
Mindent elhagyva maradni így, egyedül?

Rubel vagy dollár, mindenütt a pénz az úr,
Ökljoggal küzd a számkivetett szegény,
Ha meghalna Péter, jöhet János, vagy más,
S úgy tűnik, arannyal a vétek is erény.

Vigyázz jó vándor, úgy táncolj, mint a ringben,
Hogy ki ne űssenek, cselezz, harapj, ha kell,
Mind az, ami szép volt, milyen messze van már
Es azt sajnos többé sosem érhetem el!

TANOS JÓZSEF

KÖRÚT

Hátranézek,
tovább megyek.
Mindig messzebb
s messzebb leszek.

Velem együtt
jár az idő,
Múl a jelen,
Vár a jövő.

Járom lassan,
néha gyorsan.
Futva, s néha
ővatosan.

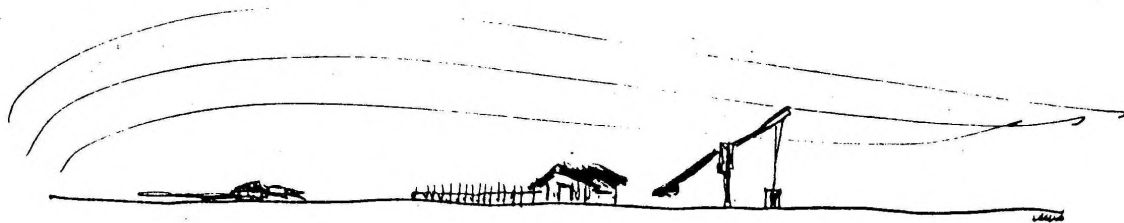
S hív a jövő:
Megyek felé.
S megy a jelen
Hátrafelé.

Néha-néha
visszanézek
S büntetésből
Félrelépek

...S jár az idő,
Járom én;
S vár a múltam
az út végén.

(1978)

LAJTAVÁRY DANI

NE HIDD, HOGY...

Ne hidd, hogy jő az ember,
oh, ne hidd!
Atombombát fog szőrní a világra,
s megbli saját utódait...

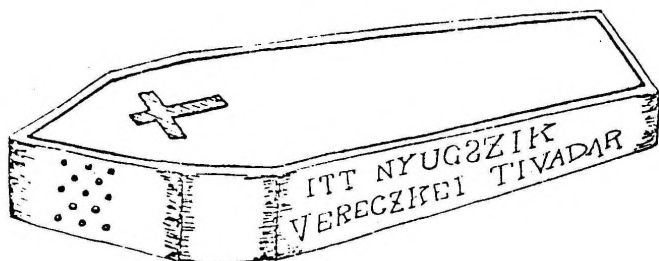
Ne hidd, hogy jő az ember,
oh, ne hidd!
Ismerd be, hogy tévedtél, kbllt, b,
a szeretetet hirdetve itt!

Lásd, testvérek blik egymást,
kegyetlen győzelem!
Mely megújul folyton, kezdődik újra,
s azt mondják, így kell, hogy legyen!

Háború háborút szül,
halálra halál felel,
Hiába jbn el mindig a tavasz,
életet bontó rllgyeivel.

Ne hidd, hogy jő az ember,
oh, ne hidd!
Atombombát fog szőrní a világra,
s megbli saját utódait!

TANOS JÓZSEF

JÖN A TÉL

Fuj már a nyomorgók réme
Súvítón az északi szél:
A kis magyar házak mentén,
Mi lesz itt, ha eljön a tél?

Ronggyal tömött ablakon
Beköpköd havat zúzmarát,
S ajtók hasadékain át,
Leheli jeges sóhaját.
Még a falon is jégcsap lóg:
Dér lepi a Krisztus szobrát,
Ki ad ide karácsonyfát,
Szeretetből meleg szobát?

GÁL JÓZSEF

(1936)

POST MORTEM

Barátaim
koporsómra
lyukacsákat fúrjanak
hogy a férgek
undorodva
azokon kimásszanak

Lelkem akkor
messze lesz már
mikor erre sor kerül
valahol ott
lenn a mélyben
ott leszek én — gond nélkül

VERECZKEI TIVADAR

A KIS GYERMEK ÖRÖME

Amit kértél kis Juliskám
Tőlem esdve, kérve.
Piros labdát, nagyot, ugrót
Viszek kis kezébe.
Tudom, örülsz, kis angyalkám.
Boldog leszel nagyon,
Tapsikolsz majd a labdának
Édesen, kacagón.
Határtalan kedvednek majd
Kicsiny lesz a szoba,
A labdád majd ugrik egyet
S szaladz a szabadba.
Ott lesz az igazi öröm
A virágos kertben. —
És feletted a szivárvány
Ragyog fenn az égen.

GÁL JÓZSEF

GYŰRŰK - ÉKSZEREK

Gyűrűk, — ékszerek,
minő szépre formálod a kezét?
Ha megsimogatsz egy gyermeki fejet,
Ha megtörölöd az orrát,
vagy adsz egy darab kenyeret,
Minő gyűrű, — karperec
ékesíti ekkor a csuklód, kezéd?
Ha fel-, vagy lesegítesz
a buszról egy bregét, egy sántát,
vagy egy eltevelyedett részegét,
Az igazán szűkségben lévőnek,
avagy hamisan kérőknek
egyformán nyújtasz segítő kezét,
Istenre bízván az ítéletet!?
Vajjon — milyen gyűrűvel ékesíted
ilyenkor a kezét?
Átgondoltad-e már testvér —
egyszer jól — mindezeket!?

MONORI ILONA

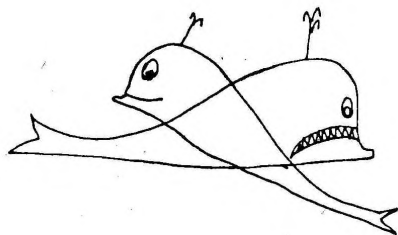
TATA!...

Felébredt már a nap,
Sugarát mossa a harmat.
Kinyitották már felhős ablakát,
Nézte a hold a nap kék ruháját.
Csillagot tűzött a hajába;
Gondolta szebb lesz,
Mindenki látja!
Így libbent fel a nagy égre,
A nap sárga vigyorgó képe
Az apák napját kacagva nézte.

NAGY NOÉMI JOLÁN

(1980)

KELJ FEL

LILA BÁLNÁK

(egy viccecske mottójára)

Éjt napra váltva
két lila bálna
menetelt monoton
sivatag-homokon.

Múlt hét napszámon
Húsvét, Karácsony
szótlan unalomban:
téma? Ugyan, hol van...

Míg egyszer aztán
hirtelen, az ám!
— Te! — egyikük szólal
felélénkült szóval.

Az megáll, körbenéz,
válasza kö-nehéz:
— MÉR' pont én!? — mordul
s új irányba fordul.

*

Ajánlás:

Mondjuk: — MÉR' pont én? —
gyakran. — Er, hol ér
válaszunk talajra —
Rándulva haragba.

Más így a fáma.
Hány lila bálna
lelhető közöttünk?
(Tehetős közönyünk!)

Testvér! Mord ne légy.
Nehéz, óh, nehéz
megértést helyesléssel mérni,
bálnával bálnaul beszélni!

(1981)

TÉNYI GYULA

Másért lehet tenni, talán valamit,
de más helyett,
— nem, —
mert mindenki csak magáért,
Önmagáért teheti,
hogy felkelhet
és tovább mehet.

És még ha valaki nyújt is
segítő kezét,
ha talpra állította is, —
járni mégis a két lábán,
az illetőnek
Maga-magának kellett.

Ha valaki megfőzi az eledelt, sőt
ha a szájba,
darabkákra osztva teszi be,
ezt lenyelni,
mégis csak az illetőnek
Maga-magának kellett.

Így van ez a lelkiekkel is,
segíteni, talán lehet;
de úgy tetszik a "magvető" és
egyéb példákban, hogy
hit nélkül nem sokra mehetnek,
mert így mondatik:

"Az igaz ember — hitből,
hit által élhet
és maradhat csak meg".

MONORI ILONA

INFLUENZA

Tegnap még legyőzött a tülemb.
Ma fogva tart a láz. Kimerítb.
De holnap a szemébe nevetek...
És holnapután beszélek — Veled!

ASZMANN FERENC